



December 2012

**USMERŇOVACÍ DOKUMENT PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY  
O KONTROLE DODRŽIAVANIA PRÁVNÝCH PREDPISOV EÚ  
TÝKAJÚCICH SA:**

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004

a

smernice Rady 90/496/EHS z 24. septembra 1990 o nutričnom označovaní potravín

a

smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov

**so zreteľom na stanovenie tolerancií výživových hodnôt  
uvedených na označení**

**DÔLEŽITÉ PRÁVNE UPOZORNENIE**

„Tento usmerňovací dokument nie je právne záväzný a v prípade sporu má konečnú právomoc v oblasti výkladu práva Súdny dvor Európskej únie.“

**Poznámka**

**Tento usmerňovací dokument sa ustavične vyvíja a v záujme zohľadnenia skúseností príslušných orgánov alebo poskytnutých informácií sa bude aktualizovať.**

# 1. ÚVOD

Prípustné odchýlky na účely výživového označovania sú dôležité, pretože vplyvom prirodzených zmien a zmien vyplývajúcich z výroby a zmien počas skladovania nie je možné, aby potraviny obsahovali vždy presne rovnaké hladiny živín uvedené na označení. Obsah živín v potravinách by sa však nemal významne odchyľovať od hodnôt uvedených na označení do takej miery, že by tieto odchýlky mohli spotrebiteľa viesť do omylu.

Tento dokument bol vypracovaný na základe vzájomnej dohody medzi útvarmi Komisie a zástupcami členských štátov. Usmernenia uvedené v tomto dokumente nemožno považovať za oficiálny výklad právnych predpisov, pretože ten je výlučným právom súdnych orgánov, t. j. vnútroštátnych súdov a Súdneho dvora Európskej únie.

Členské štáty boli po dosiahnutí dohody o tomto usmerňovacom dokumente upozornené, že so zreteľom na uvedené prípustné odchýlky sa všetky kontroly vykonávané na overenie dodržiavania príslušných požiadaviek na označovanie musia doložiť vo viacročných národných plánoch kontroly, ako sa vyžaduje v článku 41 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá<sup>1</sup> (ďalej len „nariadenie (ES) č. 882/2004“). Podľa článku 44 nariadenia (ES) č. 882/2004 musia členské štáty každoročne predkladať Komisii aj správu o výsledkoch týchto kontrol. Členské štáty sú v tejto súvislosti vyzvané, aby Komisii poskytovali údaje o počte vykonaných skúšok, kategóriách skúšaných potravín, porovnaníach výsledkov skúšok s kontrolovanými hodnotami a o prijatých rozhodnutiach, napríklad opatreniach prijatých v prípade, keď je nameraná hodnota mimo prípustnej odchýlky uvádzanej hodnoty. Komisia a členské štáty môžu na základe získaných skúseností prediskutovať a odsúhlasiť budúce úpravy usmerňovacieho dokumentu. V tejto súvislosti sa uskutočnia aj konzultácie so zainteresovanými stranami.

Komisia odporúča, aby sa pri úprave úradných kontrol postupovalo pragmaticky a primerane na základe tohto usmernenia EÚ o prípustných odchýlkach. Preto by sa mohlo akceptovať, aby sa počas určitého časového úseku uplatňoval hladký prechod, ktorý by sa mal ukončiť najneskôr 13. decembra 2014. V súlade s tým by mali byť informované hospodárskej subjekty. Členské štáty, ktoré mali zavedené vnútroštátne predpisy o prípustných odchýlkach už pred uverejnením tohto usmernenia, môžu takisto zväziť uplatňovanie hladkého prechodu ku kontrolám výrobkov označených pred týmto prechodným obdobím a počas neho.

## 1.1 Rozsah pôsobnosti tohto usmernenia

Tento dokument (ďalej len: „toto usmernenie“) bol vyhotovený s cieľom poskytnúť kontrolným orgánom a prevádzkovateľom potravinárskych podnikov v členských štátoch usmernenie o prípustných odchýlkach na účely označovania výživových hodnôt. Prípustné odchýlky sú prijateľné rozdiely medzi výživovými hodnotami uvedenými na označení a hodnotami zistenými počas úradných kontrol v súvislosti s „označením výživovej hodnoty“ alebo „nutričným označovaním“, ktoré sú opísané v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom<sup>2</sup>; smernici Rady 90/496/EHS z 24. septembra 1990 o nutričnom označovaní potravín<sup>3</sup> a v súvislosti s nutričným označovaním potravinových doplnkov, ktoré je opísané v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov<sup>4</sup>.

Toto usmernenie sa vo všeobecnosti vzťahuje aj na označovanie výživových hodnôt potravín podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006/ES o pridávaní vitamínov a minerálnych látok

<sup>1</sup> Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1 – 141.

<sup>2</sup> Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18.

<sup>3</sup> Ú. v. ES L 276, 06.10.1990, s. 40.

<sup>4</sup> Ú. v. ES L 183, 12.7.2002, s. 51.

a niektorých ďalších látok do potravín<sup>5</sup> a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1924/2006 z 20. decembra 2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach o potravinách<sup>6</sup>. Usmernenie o týchto prípustných odchýlkach je uvedené v oddieloch 3 a 4 tohto dokumentu.

Kontrolné orgány členských štátov vykonávajú analýzy výživových hodnôt v potravinách s cieľom kontrolovať súlad s úrovňami živín a iných látok špecifikovaných v podmienkach používania výživových tvrdení uvedených v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1924/2006 a zdravotných tvrdení povolených prostredníctvom vykonávacích opatrení nariadenia. Prípustné odchýlky pre tieto kontroly sú špecifikované v oddiele 5 tohto dokumentu.

Hladiny alebo množstvá vitamínov a minerálnych látok pridávaných do potravín, ktoré sú upravené nariadením (ES) 1925/2006/ES, merajú kontrolné orgány členských štátov s cieľom kontrolovať súlad s hladinami alebo množstvami živín uvedenými v označovaní výživových hodnôt. Prípustné odchýlky pre tieto kontroly sú špecifikované v oddiele 5 tohto dokumentu.

Toto usmernenie sa nevzťahuje na prípustné odchýlky uvádzanej hodnoty pre hladiny vitamínov a minerálnych látok pridávaných do potravín, keď je toto pridávanie povinné podľa vnútroštátnych predpisov, ako sa uvádza v článku 11 nariadenia (ES) č. 1925/2006. Toto usmernenie sa okrem toho nevzťahuje na prípustné odchýlky uvádzaných hodnôt pre potraviny, ktoré sú upravené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/39/ES zo 6. mája 2009 o potravinách na osobitné výživové účely<sup>7</sup>.

## **1.2 Legislatívny rámec súvisiaci s kontrolou výživových hodnôt uvedených na označení**

V článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín<sup>8</sup> (všeobecné potravinové právo), sa stanovuje, že členské štáty sú zodpovedné za uvedenie potravinového práva do účinnosti a monitorovanie a overovanie, či prevádzkovatelia potravinárskych a krmivárskych podnikov plnia príslušné požiadavky potravinového práva vo všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie. Členské štáty budú s týmto cieľom viesť systém úradných kontrol a iných činností tak, ako to vyžadujú okolnosti.

V článku 3 nariadenia (ES) č. 882/2004 sa stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby sa pravidelne vykonávali úradné kontroly na základe rizika a s vhodnou frekvenciou, aby sa tak dosiahli ciele tohto nariadenia, pričom sa zohľadnia:

- identifikované riziká súvisiace so zvieratami, krmivami alebo potravinami, podnikmi v oblasti krmív alebo potravín, využitím krmív alebo potravín, alebo s akýmkoľvek procesom, materiálom, látkou, činnosťou alebo operáciou, ktorá môže ovplyvniť krmivovú alebo potravinovú bezpečnosť, zdravie zvierat alebo starostlivosť o zvieratá;
- minulosť prevádzkovateľa v oblasti krmív a potravín, pokiaľ ide o dodržiavanie potravinového alebo krmivového práva, alebo predpisov o zdraví zvierat a starostlivosti o zvieratá;
- spoľahlivosť všetkých vlastných kontrol, ktoré sa už uskutočnili a
- všetky informácie, ktoré môžu naznačovať nedodržiavanie predpisov.

Úradné kontroly sa budú s rovnakou starostlivosťou uplatňovať aj na vývoz mimo Únie, na umiestňovanie na trh v Únii, ako aj na vstup z tretích krajín. Členské štáty takisto prijímú všetky opatrenia potrebné na

---

<sup>5</sup> Ú. v. EÚ L 404, 30.12.2006, s. 26.

<sup>6</sup> Ú. v. EÚ L 404, 30.12.2006, s. 9.

<sup>7</sup> Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 21.

<sup>8</sup> Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

zabezpečenie toho, aby sa všetky výrobky určené na odoslanie do iného členského štátu kontrolovali s rovnakou starostlivosťou ako výrobky určené na umiestnenie na trh na ich vlastnom území.

Okrem vyššie uvedených všeobecných kontrolných predpisov sa na kontroly výživových hodnôt uvedených na označení vzťahujú tieto tri legislatívne texty:

- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom**
- **smernica Rady 90/496/EHS z 24. septembra 1990 o nutričnom označovaní potravín**
- **smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov**

Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 sa bude uplatňovať od 13. decembra 2014 a v rovnakom čase sa zruší smernica 90/496/EHS.

Bez toho, aby tým boli dotknuté osobitné ustanovenia rôznych právnych predpisov, pravidiel o označovaní výživových hodnôt jedného alebo viacerých z troch právnych predpisov uvedených vyššie sa uplatňujú aj na nariadenie (ES) č. 1924/2006/ES, nariadenie (ES) č. 1925/2006 a na smernicu 2009/39/ES.

V smernici 90/496/EHS a nariadení (EÚ) č. 1169/2011 sa uvádza, že energetická a výživová hodnota by sa mali označovať ako „priemerná hodnota“, to znamená hodnota, ktorá najlepšie vyjadruje množstvo určitej živiny obsiahnuté v danej potravine a odráža prirodzenú variabilitu potravín, sezónne výkyvy, spotrebiteľské návyky a ďalšie faktory, ktoré môžu spôsobiť kolísanie skutočných hodnôt. Uvádzané hodnoty sú v jednotlivých prípadoch priemerné hodnoty založené na:

- a) analýze potraviny výrobcom,
- b) výpočte zo známych alebo skutočných priemerných hodnôt použitých zložiek alebo
- c) výpočte vychádzajúcom zo všeobecne ustanovených a akceptovaných údajov.

## **2. VŠEOBECNÉ ZÁSADY**

Aktuálne množstvo živiny vo výrobku sa môže meniť v porovnaní s hodnotou uvádzanou na označení v dôsledku faktorov, ako sú napríklad pôvod hodnôt (hodnoty, ktoré neboli získané na základe analýzy, ale boli odvodené z literatúry a vypočítané podľa receptúry), presnosť analýzy, odchýlky v zložení surovín, vplyv spracovania, stabilita živiny, podmienky skladovania a maximálna doba skladovania.

### **2.1 Odchýlky a otázky potravinovej bezpečnosti**

Pri stanovovaní prípustných odchýlok pre vitamíny a minerálne látky pridávané do potravín vrátane potravinových doplnkov sa má zohľadniť faktor potravinovej bezpečnosti. Keď sa vitamíny a minerálne látky pridávajú do potravín alebo sú prítomné v potravinových doplnkoch, treba pre ne stanoviť maximálne množstvá, pretože nadmerný príjem vitamínov a minerálnych látok môže vyvolať nepriaznivé účinky. Ustanovenia na stanovenie maximálnych množstiev vitamínov a minerálnych látok sú uvedené v nariadení (ES) č. 1925/2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín a v smernici 2002/46/ES o potravinových doplnkoch. Rozpätie prípustných odchýlok uvádzanej hodnoty môže prekročiť maximálne množstvo vitamínov alebo minerálnych látok pridaných do potravín alebo prítomných v potravinových doplnkoch harmonizované na úrovni EÚ podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín a podľa ustanovení uvedených v smernici 2002/46/ES o potravinových doplnkoch. V tomto prípade má maximálne množstvo prioritu pred rozpätím prípustných odchýlok uvádzanej hodnoty, a preto by limitovalo hornú hranicu prípustnej odchýlky uvádzanej hodnoty.

Ak neexistujú harmonizované pravidlá o maximálnych množstvách v potravinách a potravinových doplnkoch, členské štáty môžu v súlade s článkami 34 a 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie stanoviť vnútroštátne pravidlá. Členské štáty by však pritom mali dodržiavať aj kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 1925/2006 a v smernici 2002/46/ES. V prípade, ak rozpätie prípustných odchýlok uvádzanej hodnoty presahuje maximálne množstvo, ktoré členské štáty stanovili vo vnútroštátnych pravidlách v súlade s článkami 34 a 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v prípade ktorých majú členské štáty dodržiavať aj kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 1925/2006 a v smernici 2002/46/ES, možno naďalej uplatňovať postupy riešenia týchto záležitostí, ktoré sa používali pred schválením tohto usmerňovacieho dokumentu.

Po stanovení harmonizovaných pravidiel o maximálnych množstvách vitamínov a minerálnych látok v potravinách a potravinových doplnkoch v právnych predpisoch EÚ bude potrebné zvážiť prípadnú revíziu tohto usmerňovacieho dokumentu.

### **2.2 Súlad počas skladovateľnosti**

Nameraná hodnota má byť počas celého obdobia skladovateľnosti v rámci prípustných odchýlok uvádzanej hodnoty.

### **2.3 Uplatňovanie rozpätia prípustných odchýlok uvedených v oddieloch 3 a 5.2 tohto usmernenia**

Prípustné odchýlky na účely označovania výživových hodnôt sú dôležité, pretože vplyvom prirodzených zmien, zmien vyplývajúcich z výroby a zmien počas skladovania nie je možné, aby potraviny obsahovali vždy presne rovnaké energetické a výživové hladiny alebo množstvá uvedené na označení. Obsah živín v potravinách by sa však nemal podstatne odchyľovať od hodnôt uvedených na označení do takej miery, že by tieto odchýlky mohli spotrebiteľa viesť do omylu. Uvádzané hodnoty musia byť v jednotlivých prípadoch priemerné hodnoty založené na:

- a) analýze potraviny výrobcom,
- b) výpočte zo známych alebo skutočných priemerných hodnôt použitých zložiek alebo

c) výpočte vychádzajúcom zo všeobecne stanovených a akceptovaných údajov.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov majú konať v dobrej viere, aby zabezpečili vysoký stupeň presnosti týchto označení výživových hodnôt, bez ohľadu na spôsob ich odvodu. Uvádzané hodnoty majú predovšetkým vychádzať z priemerných hodnôt viacerých šarží potravín a nemali by sa stanovovať ani na hornej, ani na dolnej hranici definovaného rozpätia prípustných odchýlok. Uvádzané hodnoty živín, v prípade ktorých majú spotrebiteľia vo všeobecnosti záujem o zníženie ich príjmu (ako sú tuky, cukry a soľ/sodík), by sa nemali stanovovať v dolnom rozpätí prípustných odchýlok, keď nameraná alebo vypočítaná priemerná hodnota by bola vyššia ako táto uvádzaná hodnota. Takisto pri živinách, v prípade ktorých majú spotrebiteľia vo všeobecnosti záujem o vyššie úrovne, by sa uvádzané hodnoty nemali stanovovať v hornom rozpätí prípustných odchýlok, keď by nameraná alebo vypočítaná priemerná hodnota bola nižšia ako táto uvádzaná hodnota.

#### **2.4 Aspekty, ktoré sa majú zohľadniť, keď nameraná hodnota je mimo prípustnej odchýlky pre uvádzanú hodnotu**

Ak je nameraná hodnota mimo prípustnej odchýlky pre uvádzanú hodnotu, treba vykonať osobitné hodnotenie, na základe ktorého sa rozhodne, či sa majú prijať nejaké kroky alebo opatrenia. Pri tomto hodnotení by sa mali zohľadniť napríklad tieto aspekty:

- a) príslušná živina
- b) rozsah odchýlky
- c) povaha odchýlky (nahodnotenie alebo podhodnotenie) v súvislosti s príslušnou živinou
- d) prirodzená veľká zmena živiny vrátane sezónnosti
- e) osobitne vysoké rýchlosti degradácie živín v niektorých potravinových maticiacich
- f) mimoriadne veľká analytická variabilita živín v špecifickej potravinovej matici
- g) veľmi malá homogenita výrobku, ktorá nie je kompenzovaná postupom odberu vzoriek, vedúca k veľmi veľkej zmene obsahu živiny vo výrobku
- h) súlad väčšiny vzoriek z výrobných dávky s rozpätím prípustných odchýlok, ak sú takéto údaje k dispozícii
- i) opodstatnenosť postupu stanovenia uvádzanej výživovej hodnoty zo strany výrobcu
- j) ako vo všeobecnosti funguje vlastné monitorovanie spoločnosti
- k) predchádzajúce problémy alebo predchádzajúce sankcie uplatnené voči spoločnosti.

Ak sa budú sankcie považovať za potrebné, tieto aspekty budú mať vplyv aj na ich stupeň – napríklad, či má ísť o podrobnejšie usmernenia, upozornenia, varovania, oznámenie o vymáhaní alebo pokuty.

Výrobcovia môžu byť požiadaní o poskytnutie vysvetlenia, v ktorom by zdôvodnili nedodržanie prípustnej odchýlky, a podrobne informovali o konkrétnych dôvodoch, prečo k nemu došlo.

### 3. PRÍPUSTNÉ ODCHÝLKY PRE OZNAČENIE VÝŽIVOVEJ HODNOTY NA POTRAVINÁCH OKREM POTRAVINOVÝCH DOPLNKOV

Na označenia výživovej hodnoty živín, na ktoré sa vzťahuje výživové alebo zdravotné tvrdenie podľa nariadenia 1924/2006/ES, ako aj na pridané vitamíny a minerálne látky podľa nariadenia 1925/2006/ES možno uplatniť odlišné prípustné odchýlky, ktoré sú špecifikované v oddiele 5.

Uvedené hodnoty prípustných odchýlok zahŕňajú neistotu merania spojenú s nameranou hodnotou. Preto sa pri rozhodovaní o tom, či je nameraná hodnota v súlade s udávanou hodnotou, už nemusí brať do úvahy neistota merania.

**Tabuľka 1: Prípustné odchýlky pre potraviny okrem potravinových doplnkov zahŕňajúce neistotu merania**

	Prípustné odchýlky pre potraviny (zahŕňajúce neistotu merania)
Vitamíny	+ 50 %**      – 35 %
Minerálne látky	+ 45 %      – 35 %
Sacharidy, cukry, bielkoviny, vláknina	< 10 g na 100 g:      ± 2 g 10 g – 40 g na 100 g:      ± 20 % > 40 g na 100 g:      ± 8 g
Tuk	< 10 g na 100 g:      ± 1,5 g 10 g – 40 g na 100 g:      ± 20 % > 40 g na 100 g:      ± 8 g
Nasýtené mastné kyseliny, mononenasýtené mastné kyseliny, polynenasýtené mastné kyseliny	< 4 g na 100 g:      ± 0,8 g ≥ 4 g na 100 g:      ± 20 %
Sodík	< 0,5 g na 100 g:      ± 0,15 g ≥ 0,5 g na 100 g:      ± 20 %
Soľ	< 1,25 g na 100 g:      ± 0,375 g ≥ 1,25 g na 100 g:      ± 20 %

\*\* v prípade vitamínu C v kvapalinách možno akceptovať vyššie horné hranice prípustných odchýlok

#### **Príklad 1:**

- Potravinový výrobok s označením výživovej hodnoty 8,5 g cukru a bez uvedeného tvrdenia o obsahu cukru.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 8,45 g až 8,54 g cukru/100 g.
- Dolná hranica prípustnej odchýlky: dolná hodnota (8,45) mínus dolná hranica prípustnej odchýlky pre cukor z oddielu 3, ktorá je 2 g;  $8,45 - 2 = 6,45$  g/100 g; podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude dolná hranica prípustnej odchýlky 6,5 g/100 g.
- Horná hranica prípustnej odchýlky: horná hodnota (8,54) plus horná hranica prípustnej odchýlky pre cukor z oddielu 3, ktorá je 2 g;  $8,54 + 2 = 10,54$  g/100 g; podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 11 g/100 g.
- Ak sa úradnou kontrolou zistí obsah cukru:
  - v rozsahu od 6,5 g do 11 g/100 g, tento výrobok sa nachádza v rozpätí prípustných odchýlok podľa kritérií uvedených v oddiele 3;
  - medzi uvádzanou hodnotou (8,5 g) a hornou hranicou prípustnej odchýlky sa má zvážiť kontrola súladu s oddielom 2.3,

– ktorý je mimo rozsahu od 6,5 g do 11 g/100 g, mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady aspektov, ktoré sa majú vziať do úvahy, keď je nameraná hodnota mimo prípustnej odchýlky pre uvádzanú hodnotu.

#### 4. PRÍPUSTNÉ ODCHÝLKY PRE VITAMÍNY A MINERÁLNE LÁTKY V POTRAVINOVÝCH DOPLNKOCH

Prípustné odchýlky pre vitamíny a minerálne látky v potravinových doplnkoch sú stanovené vrátane všetkých faktorov zmeny: uvedené hodnoty prípustných odchýlok zahŕňajú neistotu merania spojenú s nameranou hodnotou. Preto sa pri rozhodovaní o tom, či je nameraná hodnota v súlade s udávanou hodnotou, už nemusí brať do úvahy neistota merania.

**Tabuľka 2: Prípustné odchýlky pre potravinové doplnky zahŕňajúce neistotu merania**

	Prípustné odchýlky pre potravinové doplnky (zahŕňajúce neistotu merania)	
Vitamíny	+ 50 %**	– 20 %
Minerálne látky	+ 45 %	– 20 %

\*\* v prípade vitamínu C v kvapalinách možno akceptovať vyššie horné hranice prípustných odchýlok

#### **Príklad 2:**

- Potravinový doplnok s označením výživovej hodnoty 125 µg kyseliny listovej na jednotku a bez uvedeného tvrdenia o obsahu kyseliny listovej.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 124,5 µg až 125,4 µg kyseliny listovej na jednotku.
- Dolná hranica prípustnej odchýlky: dolná hodnota (124,5) mínus dolná hranica prípustnej odchýlky pre vitamíny z oddielu 4, ktorá je 20 % (20 % zo 124,5 = 24,9);  $124,5 - 24,9 = 99,6$  µg na jednotku a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude dolná hranica prípustnej odchýlky 99,6 µg na jednotku.
- Horná hranica prípustnej odchýlky: horná hodnota (125,4) plus horná hranica prípustnej odchýlky pre vitamíny z oddielu 4, ktorá je 50 % (50 % zo 125,4 = 62,7);  $125,4 + 62,7 = 188,1$  µg na jednotku a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 188 µg na jednotku.
- Ak sa úradnou kontrolou zistí obsah kyseliny listovej:
  - v rozsahu od 99,6 µg do 188 µg na jednotku, tento výrobok sa nachádza v rozpätí prípustných odchýlok podľa kritérií uvedených v oddiele 4;
  - ktorý je mimo rozsahu od 99,6 µg do 188 µg na jednotku, mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady aspektov, ktoré sa majú vziať do úvahy, keď je nameraná hodnota mimo prípustnej odchýlky pre uvádzanú hodnotu.



## **5. PRÍPUSTNÉ ODCHÝLKY NA KONTROLU SÚLADU HLADINY ŽIVÍN A INÝCH LÁTOK S HLADINAMI UVEDENÝMI V NARIADENÍ 1924/2006/ES A NA KONTROLU HLADÍN VITAMÍNOV A MINERÁLNYCH LÁTOK PRIDANÝCH DO POTRAVÍN PODĽA NARIADENIA 1925/2006/ES**

Tento oddiel sa vzťahuje na živiny a iné látky, o ktorých sa vydávajú výživové alebo zdravotné tvrdenia podľa nariadenia 1924/2006/ES, a na pridané vitamíny a minerálne látky podľa nariadenia 1925/2006/ES.

Kontrolné orgány členských štátov merajú hladiny živín a iných látok v potravinách s cieľom skontrolovať súlad výrobkov, v prípade ktorých sa používajú výživové alebo zdravotné tvrdenia, s hladinami živín a iných látok uvedených v podmienkach používania týchto tvrdení. Podmienky používania výživových tvrdení sú stanovené v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotných tvrdeniach a podmienky používania zdravotných tvrdení sú stanovené vo vykonávacích opatreniach povoľujúcich tieto tvrdenia. Príkladmi takýchto hladín živín špecifikovaných v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1924/2006 sú hladina tuku pre tvrdenie „nízkotučný“, hladina vitamínu alebo minerálnej látky pre tvrdenie „zdroj...“ alebo hladiny špecifikované pre rôzne látky v podmienkach používania zdravotných tvrdení. Všetky povolené výživové a zdravotné tvrdenia spolu s podmienkami ich používania sú uverejnené v Registri výživových a zdravotných tvrdení Únie o potravinách<sup>9</sup>.

Navyše hladiny vitamínov a minerálnych látok pridávaných do potravín, ktoré sú upravené nariadením (ES) č. 1925/2006/ES, merajú kontrolné orgány členských štátov s cieľom skontrolovať súlad s hladinami vitamínov a minerálnych látok uvedených v označení výživovej hodnoty.

Bez ohľadu na to, či sa uplatňujú ustanovenia podľa oddielov 5.1, 5.2, 5.3 alebo 5.4, by hladiny nemali prekročiť maximálne množstvá vitamínov a minerálnych látok harmonizované na úrovni EÚ podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006 o pridávaní vitamínov a minerálnych látok a niektorých ďalších látok do potravín a v smernici 2002/46/ES o potravinových doplnkoch. Ak neexistujú harmonizované pravidlá o maximálnych množstvách v potravinách a potravinových doplnkoch, členské štáty môžu ustanoviť vnútroštátne pravidlá v súlade s článkami 34 a 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Mali by však pritom tiež dodržiavať kritériá uvedené v nariadení (ES) č. 1925/2006 a v smernici 2002/46/ES. V prípade, ak tolerančné rozpätie uvádzanej hodnoty prekračuje maximálne množstvo, ktoré členské štáty stanovili vo vnútroštátnych pravidlách v súlade s článkami 34 a 36 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v prípade ktorých by členské štáty mali dodržiavať aj kritériá stanovené v nariadení (ES) č. 1925/2006 a v smernici 2002/46/ES, možno naďalej uplatňovať postupy riešenia týchto záležitostí, ktoré sa používali pred schválením tohto usmerňovacieho dokumentu.

### **5.1 Uvádzané hodnoty živín alebo iných látok, na ktoré sa vzťahujú tvrdenia, sú rovnaké ako hladiny živín alebo iných látok uvedených v podmienkach používania týchto tvrdení alebo uvádzané hodnoty vitamínov a minerálnych látok pridaných do potravín sú rovnaké ako minimálne hladiny vitamínov a minerálov, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006**

S cieľom zaistiť, aby spotrebiteľia neboli výživovými a zdravotnými tvrdeniami uvedenými do omylu, najmä keď sa uvádzaný výživový a/alebo fyziologický účinok dosahuje určitým množstvom živiny alebo inej látky, na ktorú sa tvrdenie vzťahuje, sa na jednu stranu uvádzanej hladiny živín alebo iných látok špecifikovaných v podmienkach použitia tvrdenia uplatňuje prípustná odchýlka, ktorá zahŕňa len neistotu merania<sup>10</sup>. V prípade druhej strany uvádzaných úrovní možno akceptovať prípustnú odchýlku, ktorá je vyššia ako neistota merania. Vo výživových a zdravotných tvrdeniach možno používať minimálne alebo maximálne hladiny živín a iných látok. V prípade, keď sa nešpecifikuje minimálna hladina, ale len

<sup>9</sup> <http://ec.europa.eu/nuhclaims/>

<sup>10</sup> Neistota merania sa stanovuje pre každú analyzovanú hodnotu.

maximálna, sa na odchýlky na strane maximálnej hodnoty uplatňuje len neistota merania, kým na strane minimálnej hodnoty možno akceptovať odchýlky v rámci rozpätia odchýlok uvedeného v nasledujúcej tabuľke 3 („1. hranica prípustnej odchýlky alebo 2. hranica prípustnej odchýlky“). V prípade, keď sa nešpecifikuje maximálna hladina, ale len minimálna, sa na odchýlky na hranici minimálneho množstva uplatňuje len neistota merania, kým na hranici maximálneho množstva možno akceptovať horný limit prípustnej odchýlky uvedený v tabuľke 3 („1. hranica prípustnej odchýlky“ pre minimálne množstvá alebo „2. hranica prípustnej odchýlky“ pre maximálne množstvá).

V prípade vitamínov a minerálnych látok sa na odchýlky na minimálnej hranici uplatňuje len neistota merania, kým na hranici maximálneho množstva možno akceptovať horný limit prípustnej odchýlky uvedený v tabuľke 3 („1. hranica prípustnej odchýlky“). Kontrolné orgány členských štátov okrem toho merajú hladiny vitamínov a minerálnych látok pridávaných do potravín, ktoré sú upravené nariadením (ES) č. 1925/2006/ES, s cieľom skontrolovať súlad s hladinami vitamínov a minerálnych látok uvedených na označení výživovej hodnoty. Na dolnej hranici, to znamená pod hladinou uvádzaných hodnôt vitamínov alebo minerálnych látok pridávaných do potravín, sa uplatní prípustná odchýlka, ktorá zahŕňa len neistotu merania, kým odchýlky nad uvádzanými hodnotami možno akceptovať, pokiaľ sú nižšie ako horný limit prípustnej odchýlky uvedený v tabuľke 3 („1. hranica prípustnej odchýlky“).

**Tabuľka 3: Prípustné odchýlky pre potraviny a potravinové doplnky na kontrolu súladu hladín živín a iných látok s úrovňami špecifikovanými v nariadení 1924/2006/ES a na kontrolu hladín vitamínov a minerálnych látok pridaných do potravín podľa nariadenia 1925/2006/ES**

	Prípustné odchýlky pre potraviny a potravinové doplnky	
	1. hranica prípustnej odchýlky (zahŕňa neistotu merania na špecifikovanej strane, + alebo -)	2. hranica prípustnej odchýlky
Vitamíny	+ 50 %**	- neistota merania
Minerálne látky	+ 45 %	- neistota merania
Sacharidy*, bielkoviny*, vláknina*	< 10 g na 100 g: + 4 g 10 g – 40 g na 100 g: + 40 % > 40 g na 100 g: + 16 g	- neistota merania - neistota merania - neistota merania
Cukor*	< 10 g na 100 g: - 4 g 10 g – 40 g na 100 g: - 40 % > 40 g na 100 g: - 16 g	+ neistota merania + neistota merania + neistota merania
Tuk*	< 10 g na 100 g: - 3 g 10 g – 40 g na 100 g: - 40 % > 40 g na 100 g: - 16 g	+ neistota merania + neistota merania + neistota merania
Nasýtené mastné kyseliny*	< 4 g na 100 g: - 1,6 g ≥ 4 g na 100 g: - 40 %	+ neistota merania + neistota merania
Mononenasýtené mastné kyseliny*, polynenasýtené mastné kyseliny*	< 4 g na 100 g: + 1,6 g ≥ 4 g na 100 g: + 40 %	- neistota merania - neistota merania
Sodík	< 0,5 g na 100 g: - 0,3 g ≥ 0,5 g na 100 g: - 40 %	+ neistota merania + neistota merania
Soľ	< 1,25 g na 100 g: - 0,75 g ≥ 1,25 g na 100 g: - 40 %	+ neistota merania + neistota merania

\* neuplatňuje sa na podkategórie

\*\* v prípade vitamínu C v kvapalinách možno akceptovať vyššie horné hodnoty prípustnej odchýlky

### **Príklad 3:**

- Potravina, ktorá neobsahuje prirodzene sa vyskytujúci vitamín C, s prídavkom vitamínu C a tvrdením „zdroj vitamínu C“.
- Podmienky použitia tvrdenia: 15 % denného referenčného príjmu (80 mg) na 100 g = 12 mg vitamínu C/100 g.
- Označenie výživovej hodnoty výrobku: vitamín C: 12 mg/100 g.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 11,5 mg až 12,4 mg vitamínu C/100g.

Prípad 1) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vitamínu C 9,6 mg/100 g, príslušná neistota merania je  $\pm 1,92$  mg/100 g (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania 20 %):  $9,6 + 1,92 = 11,52$ ; tento výrobok sa preto podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 nachádza v rámci rozpätia prípustných odchýlok.

Prípad 2) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vitamínu C  $9,5 \text{ mg} \pm 1,9 \text{ mg}/100 \text{ g}$  (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania 20 %): hodnota je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 pod dolnou hranicou rozpätia prípustných odchýlok a mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady faktorov, ktoré sa majú vziať do úvahy v prípade, keď je nameraná hodnota mimo prípustných odchýlok pre uvádzanú hodnotu.

Prípad 3) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vitamínu C 17 mg/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 v rámci horného rozpätia prípustných odchýlok; horná hranica prípustnej odchýlky sa rovná súčtu hornej hodnoty (v tomto prípade 12,4 mg) a hornej hranice prípustnej odchýlky pre

vitamín C z tabuľky 3, ktorá je 50 %; (50 % z 12,4 = 6,2);  $12,4 + 6,2 = 18,6$  mg/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 sa bude horná hranica prípustnej odchýlky rovnáť 19 mg/100 g.

Prípad 4) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vitamínu C 23 mg/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 nad hornou hranicou prípustnej odchýlky (pozri prípad 3), mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady faktorov, ktoré sa majú vziať do úvahy v prípade, keď je nameraná hodnota mimo prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty.

#### **Príklad 4:**

- Potravinový výrobok, na ktorom je uvedené tvrdenie „so zníženým obsahom tuku“, pričom podobný výrobok má obsah tuku 40 g.
- Podmienky použitia tvrdenia: zníženie obsahu tuku predstavuje najmenej 30 % v porovnaní s podobným výrobkom.
- Označenie výživovej hodnoty výrobku: tuk: 28 g/100 g.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 27,5 g až 28,4 g tuku/100 g.

Prípad 1) Úradnou kontrolou sa zistí obsah tuku 29 g/100 g, príslušná neistota merania je  $\pm 0,87$  g/100 g (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania  $\pm 3$  %); tento výrobok sa podľa kritérií uvedených v oddiele 5 nachádza v rozmedzí prípustných odchýlok, pretože zistená hodnota mínus príslušná neistota merania sa nachádza v akceptovateľnom rozmedzí uvedenej hodnoty;  $29 - 0,87 = 28,13$  g/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 sa bude horná hranica prípustnej odchýlky tukov rovnáť 28 g/100 g.

Prípad 2) Úradnou kontrolou sa zistí obsah tuku  $30 \text{ g} \pm 0,9$  g/100 g (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania  $\pm 3$  %); hodnota je mimo hornej hranice prípustnej odchýlky, pretože zistená hodnota mínus príslušná neistota merania je mimo prípustného rozpätia uvádzanej hodnoty:  $30 - 0,9 = 29,1$  g/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 29 g/100 g a mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady faktorov, ktoré sa majú vziať do úvahy, keď je nameraná hodnota mimo prípustných odchýlok pre uvádzanú hodnotu.

Prípad 3) Úradnou kontrolou sa zistí obsah tuku 20 g/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5 nad dolnou hranicou prípustných odchýlok; dolná hranica prípustných odchýlok sa rovná nižšej hodnote (v tomto prípade 27,5 g) mínus (podľa informácií uvedených v tabuľke 3) 40 % z 27,5, čo sa rovná 11 g;  $27,5 - 11 = 16,5$  g/100 g, zaokrúhlené na 17 g/100 g.

Prípad 4) Úradnou kontrolou sa zistí obsah tuku 16 g/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5 mimo dolnej hranice rozmedzia prípustných odchýlok (pozri prípad 3); mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sa uvádzajú príklady faktorov, ktoré sa majú vziať do úvahy v prípade, keď je nameraná hodnota mimo rozmedzia prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty.

**5.2 Uvádzané hodnoty živín alebo iných látok, o ktorých sa vydávajú tvrdenia, prekračujú minimálne hladiny alebo sú pod maximálnymi úrovňami špecifikovanými v podmienkach používania týchto tvrdení v takom rozsahu, že ak by sa na tieto uvádzané hodnoty uplatnili prípustné odchýlky z tabuľky 1 (pre potraviny okrem potravinových doplnkov) alebo tabuľky 2 (pre potravinové doplnky), celkové rozpätie prípustných odchýlok by sa neprekrývalo s hladinami živín alebo iných látok špecifikovaných v podmienkach používania týchto tvrdení alebo**

**uvádzané hodnoty pre vitamíny a minerálne látky pridané do potravín prekračujú minimálne hladiny vitamínov a minerálnych látok, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006, v takom rozsahu, že ak by sa na tieto uvádzané hodnoty uplatnili prípustné odchýlky z tabuľky 1, celkové rozpätie prípustných odchýlok by sa neprekrývalo s minimálnymi hladinami vitamínov alebo minerálnych látok, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006.**

V tomto prípade sa pre potraviny okrem potravinových doplnkov použijú prípustné odchýlky z tabuľky 1 a pre potravinové doplnky prípustné odchýlky z tabuľky 2.

#### **Príklad 5:**

- Potravinový výrobok s prídavkom vitamínu C a bez tvrdenia.
- Minimálne množstvo vitamínu C, ktoré má poskytnúť 100 g výrobku: 15 % denného referenčného príjmu (80 mg) na 100 g = 12 mg vitamínu C/100 g.
- Označenie výživovej hodnoty výrobku: vitamín C: 24 mg/100 g.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 23,5 mg až 24,4 mg vitamínu C/100g
- Dolná hranica prípustnej odchýlky sa vypočíta použitím tolerancií pre vitamín C z tabuľky 1 (– 35 % + 50 %): nižšia hodnota (23,5) mínus 35 %; (35 % z 23,5 = 8,225 mg) = 15,275 mg/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6; bude dolná hranica prípustnej odchýlky 15 mg/100 g; táto hodnota je vyššia ako minimálna požadovaná hodnota vo výrobku (12 mg/100 g), preto sa uplatňujú ustanovenia vysvetlené v oddiele 5.2, použijú sa prípustné odchýlky z tabuľky 1.
- Horná hranica prípustnej odchýlky : vyššia hodnota (24,4) plus horná hranica prípustnej odchýlky pre vitamín C z tabuľky 1, oddiel 3, ktorá je 50 % (50 % z 24,4 = 12,2 mg) = 36,6 mg/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 37 mg/100 g.
- Ak sa úradnou kontrolou zistí obsah vitamínu C:
  - v rozsahu od 15 mg do 37 mg/100 g, tento výrobok sa podľa kritérií uvedených v oddiele 5.2 nachádza v rozpätí prípustných odchýlok;
  - medzi uvádzanou hodnotou a dolnou hranicou prípustných odchýlok, mala by sa zväžiť kontrola súladu s oddielom 2.3,
- – ktorý je mimo rozsahu od 15 mg do 37 mg/100 g, mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady aspektov, ktoré je potrebné vziať do úvahy, keď je nameraná hodnota mimo rozmedzia prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty.

**5.3 Uvádzané hodnoty živín alebo iných látok, o ktorých sa vydávajú tvrdenia, prekračujú minimálne hladiny alebo sú pod maximálnymi hladinami špecifikovanými v podmienkach používania týchto tvrdení v takom rozsahu, že ak by sa na tieto uvádzané hodnoty uplatnili prípustné odchýlky z tabuľky 1 (pre potraviny okrem potravinových doplnkov) alebo z tabuľky 2 (pre potravinové doplnky), celkové rozpätie prípustných odchýlok by sa prekrývalo s hladinami živín alebo iných látok špecifikovaných v podmienkach používania týchto tvrdení**

**alebo**

**uvádzané hodnoty pre vitamíny a minerálne látky pridané do potravín prekračujú minimálne hladiny vitamínov a minerálnych látok, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006 v takom rozsahu, že ak by sa na tieto uvádzané hodnoty uplatnili prípustné odchýlky z tabuľky 1, celkové rozpätie prípustných odchýlok by sa prekrývalo s minimálnymi hladinami vitamínov a minerálnych látok, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006.**

V tomto prípade, ak sa uvádza výživové a zdravotné tvrdenie pre živiny alebo iné látky, sa na minimálne hladiny alebo maximálne hladiny živín alebo iných látok, pre ktoré sa uvádzajú tvrdenia, špecifikované v podmienkach použitia týchto tvrdení, uplatňuje rozpätie prípustných odchýlok celkovej veľkosti, stanovené v tabuľke 3, v stĺpci „1. hranica prípustnej odchýlky“.

V prípade vitamínov a minerálnych látok pridávaných do potravín, ktoré sú upravené nariadením (ES) č. 1925/2006/ES, sa na minimálne hladiny vitamínov a minerálnych látok, ktorých prítomnosť v potravine sa požaduje podľa ustanovení uvedených v nariadení (ES) č. 1925/2006, uplatňuje rozpätie prípustných odchýlok celkovej veľkosti uvedené v tabuľke 3, v stĺpci „1. hranica prípustnej odchýlky“.

Rozpätie prípustných odchýlok uvedené v oddiele 5.3 zahŕňa neistotu merania spojenú s nameranou hodnotou. Preto sa pri rozhodovaní o tom, či je nameraná hodnota v súlade s udávanou hodnotou, už nemusí brať do úvahy neistota merania.

### **Príklad 6:**

- Tuhý potravinový výrobok, na ktorom je uvedené tvrdenie „s nízkym obsahom cukru“.
- Podmienky použitia tvrdenia: maximálne 5 g cukru na 100 g.
- Označenie výživovej hodnoty výrobku: cukor: 4,1 g/100 g.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 4,05 g až 4,14 g cukru/100 g.
- Použitím prípustných odchýlok pre cukor z tabuľky 1 ( $\pm 2$  g) sa vypočíta výsledná horná hranica prípustnej odchýlky takto: horná hodnota (4,14) plus 2 g = 6,14 g/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 6,1 g/100 g; rozpätie prípustnej odchýlky z tabuľky 1 by sa prekrývalo s maximálnou hladinou 5 g cukru na 100 g podľa podmienok na uvádzanie tvrdenia. Preto sa uplatňujú ustanovenia vysvetlené v oddiele 5.3, na maximálnu hladinu cukru špecifikovanú v podmienkach na používanie tohto tvrdenia (5 g) sa uplatní celková veľkosť špecifikovaná v stĺpci „1. hranica prípustnej odchýlky“ v tabuľke 3 (– 4 g). Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 5,0 g a dolná hranica prípustnej odchýlky bude 1,0 g.
- Ak sa úradnou kontrolou zistí obsah cukru:
  - – v rozsahu od 1,0 g do 5,0 g/100 g, tento výrobok sa podľa kritérií uvedených v oddiele 5.3 nachádza v rozpätí prípustných odchýlok;
  - – ktorý je mimo rozsahu od 1,0 g do 5,0 g/100 g, mal by sa zväziť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady aspektov, ktoré sa majú vziať do úvahy, keď je nameraná hodnota mimo rozmedzia prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty.

### **5.4 Uvádza sa tvrdenie o živinách alebo iných látkach, ktoré špecifikuje hladinu, ktorá prekračuje minimálne hladiny alebo je pod maximálnymi hladinami špecifikovanými v podmienkach používania týchto tvrdení.**

V tomto prípade sa uplatňujú ustanovenia 5.1 s cieľom zabezpečiť, aby spotrebitelia neboli výživovými a zdravotnými tvrdeniami uvedení do omylu.

### **Príklad 7:**

- Potravinový výrobok, na ktorom je uvedené tvrdenie „s vysokým obsahom vlákniny, obsahuje 12 g vlákniny na 100 g“, obsahuje len 2 g vlákniny na 100 kcal.
- Podmienky použitia tvrdenia: minimálne 6 g vlákniny/100 g.
- Označenie výživovej hodnoty výrobku: vláknina: 12 g/100 g.
- Podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 to predstavuje 11,5 g až 12,4 g vlákniny/100g.
- Úroveň vlákniny špecifikovaná v tvrdení je vyššia ako minimálna hladina uvedená v podmienkach použitia tohto tvrdenia (6 g/100 g). Preto sa uplatňujú ustanovenia vysvetlené v oddiele 5.4, čo znamená, že sa uplatňuje oddiel 5.1.

Prípad 1) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vlákniny 9,6 g/100 g, príslušná neistota merania je  $\pm 1,92$  g/100 g (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania 20 %),  $9,6 + 1,92 = 11,52$  g; skutočnosť, že zistená hodnota je nižšia ako uvádzaná hodnota, možno vysvetliť neistotou merania; tento výrobok je preto podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 v rámci rozpätia prípustných odchýlok.

Prípad 2) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vlákniny  $8,1 \pm 1,62$  g/100 g (pri tejto analýze sa predpokladá špecifická neistota merania 20 %),  $8,1 + 1,62 = 9,72$  g: hodnota je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 pod dolnou hranicou prípustnej odchýlky a mal by sa zväziť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady faktorov, ktoré treba vziať do úvahy v prípade, keď je nameraná hodnota mimo rozmedzia prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty .

Prípad 3) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vlákniny 14,5 g/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 v rámci horného rozmedzia prípustnej odchýlky; horná hranica prípustnej odchýlky sa rovná súčtu hornej hodnoty (v tomto prípade 12,4 g) a hornej hranice prípustnej odchýlky hodnoty pre vlákninu z tabuľky 3, ktorá je + 40 %; (40 % z 12,4 = 4,96);  $12,4 + 4,96 = 17,36$  g/100 g a podľa pravidiel zaokrúhľovania uvedených v oddiele 6 bude horná hranica prípustnej odchýlky 17 g/100 g.

Prípád 4) Úradnou kontrolou sa zistí obsah vlákniny 18,1 g/100 g, ktorý je podľa kritérií uvedených v oddiele 5.1 mimo hornej hranice rozmedzia prípustnej odchýlky (pozri prípad 3), mal by sa zväžiť oddiel 2.4, v ktorom sú uvedené príklady faktorov, ktoré sa majú vziať do úvahy v prípade, keď je nameraná hodnota mimo rozmedzia prípustných odchýlok od uvedenej hodnoty.

## 6. PRAVIDLÁ ZAOKRÚHL'OVANIA PRE OZNAČENIA VÝŽIVOVEJ HODNOTY POTRAVÍN

Pravidlá zaokrúhľovania patria medzi faktory, ktoré majú vplyv na nastavenie prípustných odchýlok vrátane počtu platných číslíc alebo desatinných miest, aby nevznikala nesprávna predstava o úrovni presnosti. Pri určovaní, či je hodnota, ktorú počas analýzy stanovil kontrolný orgán, v rámci hraníc prípustných odchýlok, by sa mali zohľadniť pravidlá zaokrúhľovania uvádzaných hodnôt.

Napríklad udávaná hodnota pre bielkoviny 12 g (bez uvedenia tvrdenia o bielkovinách) môže na základe pravidiel zaokrúhľovania predstavovať hodnotu získanú z výpočtu alebo analýzy v rozsahu od 12,4 g do 11,5 g.

- Na hornú a dolnú hraničnú hodnotu, ktoré možno zaokrúhliť na uvádzanú hodnotu, v tomto prípade 12,4 g a 11,5 g, by sa mali uplatniť hranice prípustných hodnôt.
- V tomto prípade by prípustná odchýlka uvedená v oddiele 3 bola  $\pm 20\%$ , z čoho sa vypočíta prípustná hodnota hornej hranice 12,4 g plus 20 %, čo celkovo predstavuje 14,88 g, po zaokrúhlení 15 g.
- Ak by sa pri analýze zistilo množstvo 15 g, považovalo by sa to za hodnotu v rámci prípustnej odchýlky, pričom hodnota 16 g už nie.

Ďalším aspektom pravidiel zaokrúhľovania sú množstvá živín, ktoré možno považovať za zanedbateľné, a preto sa podľa tabuľky 4, ktorá poskytuje hodnoty „x“ pre špecifické živiny, môžu uvádzať ako „0“ alebo ako „< x g“. Alternatívne sa môže na označení uviesť „obsahuje zanedbateľné množstvá...“.

**Tabuľka 4: Pravidlá zaokrúhľovania pre označenie výživovej hodnoty v označovaní výživových údajov potravín**

Výživový prvok	Množstvo	Zaokrúhlenie
Energia		na najbližší 1 kJ/kcal (bez desatinných čísel)
Tuk*, sacharidy*, cukry*, bielkoviny*, vláknina*, alkoholické cukry (polyoly)*, škrob*	$\geq 10$ g na 100 g alebo ml	na najbližší 1 g (bez desatinných čísel)
	$< 10$ g a $> 0,5$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je $\leq 0,5$ g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo „< 0,5 g“
Nasýtené mastné kyseliny*, mononenasýtené mastné kyseliny*, polynenasýtené mastné kyseliny*	$\geq 10$ g na 100 g alebo ml	na najbližší 1 g (bez desatinných čísel)
	$< 10$ g a $> 0,1$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je $\leq 0,1$ g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo „< 0,1 g“
Sodík	$\geq 1$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	$< 1$ g a $> 0,005$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,01 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je $\leq 0,005$ g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo „< 0,005 g“
Soľ	$\geq 1$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	$< 1$ g a $> 0,0125$ g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,01 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je $\leq 0,0125$ g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo $< 0,01$ g“
Vitamíny a minerálne látky	vitamín A, kyselina listová, chlorid, vápnik, fosfor, horčík, jód, draslík	3 platné číslice



	všetky ostatné vitamíny a minerálne látky	2 platné číslice
--	-------------------------------------------	------------------

\* neuplatňuje sa na podkategórie